

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОЛІМПІЙСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМЕНІ ІВАНА ПІДДУБНОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Науково-методичної ради
Від 30 серпня 2023 року
протокол №1

Голова Науково-методичної ради

А.І. Димуцька

30 серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НД.ЗК 4 ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Освітній професійний рівень: *(фаховий молодший бакалавр)*

Галузь знань: **01 «Освіта/Педагогіка»**

Спеціальність: **017 «Фізична культура і спорт»**

Робочу програму схвалено на засіданні
ЦК циклу ДИСЦИПЛІН, ЩО
ФОРМУЮТЬ ЗАГАЛЬНІ
КОМПЕТЕНТНОСТІ
від 29 серпня 2023 року
протокол №1

Голова циклової комісії

 О.Б. Маленко

Київ

ПОСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Історія України» є нормативним документом, який розроблено на основі освітньо-професійної програми 017 «Фізична культура і спорт» та для підготовки студентів ОПС «фахових молодших бакалаврів» відповідно до навчального плану для всіх спеціальностей денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-73 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки здобувачів за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати фаховий молодший бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Історія України», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

«Історія України» є складовою частиною дисциплін циклу формування загальних компетентностей. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: це формування історичного мислення, наукового світогляду; набуття навичок науково-історичного аналізу; виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань 01 «Освіта/Педагогіка» (шифр і назва)	Нормативна
Модулів – 1	Ступінь вищої освіти: «фаховий молодший бакалавр»	I рік підготовки (II семестр)
Змістових модулів – 3		
Загальна кількість годин – 90		
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 2 Самостійної роботи студента – 4	Спеціальність: 017 «Фізична культура і спорт»	Лекції
		18 год.
		Семінарські заняття
		30 год.
		Самостійна робота
		42 год.
		Вид контролю: езамен

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета курсу:

викладання навчальної дисципліни Історія України є ознайомлення студентів з фундаментальними досягненнями української історії, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства та вміння всебічно аналізувати історичні процеси, події та факти з наукових позицій їх тлумачення. Дає можливість студентам орієнтуватися в історичних процесах, подіях, фактах, проблемах та перспективах історичного процесу, міжнародних відносинах.

Застосовування здобутих знань для прогнозування суспільних процесів, та аналізу й оцінки явищ політичного розвитку українського суспільства в контексті світової історії, зіставляти історичні процеси з епохами, вміти самостійно опрацьовувати матеріал, працювати з додатковою літературою, картою, першоджерелами і на основі цього висловлювати та обґрунтовувати власну думку.

2.2. Завдання курсу:

є формування історичного мислення, наукового світогляду; набуття навичок науково-історичного аналізу; виявлення логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; виховання високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

2.3. Перелік компетентностей випускника відповідно до Стандарту вищої освіти

Таблиця 1

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання у процесі навчання, що передбачає застосування теорій, методів, наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. 2. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	1. Здатність забезпечувати формування розвиненої особистості. 2. Здатність до розуміння ретроспективи формування історичної самосвідомості. 3. Здатність застосовувати сучасні технології управління в практичній діяльності 4. Здатність до безперервного професійного розвитку.

2.4. Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК та визначених Стандартом компетентностей у формі «Матриці компетентностей»:

Таблиця 2

№ п/п	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6

I Загальні компетентності:					
1	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями	+			+
2	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	+		+	+
3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так письмово	+	+	+	+
4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	+	+	+	+
II Спеціальні (фахові) компетентності					
1	Здатність застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати	+	+	+	+
2	Здатність до розуміння ретроспективи формування історичної самосвідомості	+	+	+	+
3	Здатність застосовувати сучасні технології управління в практичній діяльності.	+	+	+	+
4	Здатність до безперервного професійного розвитку	+	+	+	+

Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у наступних термінах результатів навчання

РН1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.

РН2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.

РН3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.

РН4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.

РН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

РН19. Аргументувати управлінські рішення для вирішення проблем, які виникають в роботі суб'єктів фізичної культури і спорту; мати навички лідерства.

РН20. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

РН21. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

2.5. По закінченню вивчення навчального курсу з даної дисципліни студенти повинні знати: сутність основних проблем історії та сучасного буття народу України; основні закони та етапи розвитку людської спільності; витоки української нації та її місце в загальнолюдських процесах; суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу; історичні події; зародження та розвиток української державності; процеси розбудови сучасної незалежної української держави;

Крім того, студенти повинні вміти: порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність осіб; оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей; співставляти історичні події, процеси з періодами (епохами); розрізнити тенденційно подану інформацію; орієнтуватись у науковій періодизації історії України; вміти самостійно здобувати історичну інформацію за темою, працювати з першоджерелами, літературою; аргументовано на основі історичних фактів відстоювати власні погляди на ту чи іншу проблему; самостійно складати конспекти, тези, готувати реферати, відповідь на конференціях, семінарських заняттях; вміти диспутувати на запропоновані теми, писати наукові студентські роботи.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Кількість годин			
	Усього	Лекц.	Сем.	С.р.
І курс Семестр II				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1				
Давня історія України, княжа доба та доба феодальної роздробленості				
Тема 1. Найдавніша історія України	8	2	2	4
Тема 2. Утворення і розвиток ранньофеодальної держави Київська Русь	10	2	4	4
Тема 3. Галицько-Волинське князівство	12	2	4	6
Разом:	30	6	10	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2				
Українські землі у XV- на поч. XX століття				
Тема 1. Українські землі у 15-17 ст.	8	2	2	4
Тема 2. Українські землі у 18-19 ст.	10	2	4	4
Тема 3. Українські землі у 20-30 рр 20 ст	12	2	4	6
Разом:	30	6	10	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3				
Новітня історія України. Від другої світової війни до сьогодення				
Тема 1. Україна в роки другої світової війни (1939-1945 рр.)	8	2	2	4
Тема 2. Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945 – серед. 1950-х рр.	10	2	4	4

Тема 3. Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України	12	2	4	6
	30	6	10	14
Всього годин:	90	18	30	42

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
Модуль 1		
1	Найдавніша історія України	2
2	Утворення і розвиток ранньофеодальної держави Київська Русь	2
3	Галицько-Волинське князівство	2
Модуль 2		
1	Українські землі у 15-17 ст.	2
2	Українські землі у 18-19 ст.	2
3	Українські землі у 20-30 рр. 20 ст.	2
Модуль 3		
1	Україна в роки другої світової війни (1939-1945 рр.)	2
2	Післявоєнна відбудова і розвиток України в 1945 – серед. 1950-х рр.	2
3	Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України	2
Усього годин		18

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	К-сть годин
1	Землеробський і кочовий світ стародавньої України. Грецька колонізація Північного Причорномор'я.	2
2	Київська Русь від виникнення до занепаду	2
3	Національно-визвольна війна українського народу (середина 17 ст.)	2
4	Національно-визвольний рух в Україні 60-90 рр. 19 ст.	2
5	Національний рух в західно-українських землях (перша пол. 19 ст.- поч. 20 ст.)	2
6	Особливості розвитку України на початку 20 ст.	2
7	Особливості розвитку України в 20-30 рр. 20ст.	2
8	Особливості розвитку України в 50-80 рр. 20ст.	2
9	Україна в умовах незалежності	2
10	Боротьба радянської влади з підпільним партизанським рухом ОУН – УПА. Операція «Вісла».	2
11	Рух Опору та його течії. Розгортання радянського партизанського руху	2
12	Утворення УПА. Завершальний етап боротьби в тилу	2
13	Судові процеси над українською інтелігенцією. «Шахтинська справа», «Спілка визволення України».	2

14	Особливості розвитку України у 50-80 рр. 20 ст.	2
15	Зародження дисидентського руху в Україні.	2
<i>Усього годин</i>		30

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

- не передбачено навчальним планом.

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

– не передбачено навчальним планом.

8. ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Походження слов'янських народів. Стародавні слов'яни в період великого переселення народів. Анти. Розселення східних слов'ян. Боротьба з готами, гунами, аварами. Війни слов'ян з Візантією та їх наслідки	2
2	Зовнішня політика київських князів. Стосунки Русі з Візантією, Західною Європою, арабським світом. Русь і кочівники. Причини і етапи феодальної роздробленості.	2
3	Боротьба галицько-волинських князів з монголо-татарами. Занепад Галицько-Волинського князівства.	4
4	Причини та джерела появи козацтва. Створення Запорізької Січі. Д.Вишневецький. устрій та військова організація Запорізької Січі. Повстання під проводом К.Косинського і С.Наливайка. Боротьба козацтва з турками і татарами. Гетьман П.Сагайдачний. Хотинська війна.	4
5	Воєнні дії в 1654-1657рр. Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики І.Виговського. Гадяцька унія. Битва під Конотопом. Гетьманування Юрія Хмельницького.	4
6	Становище українських земель під владою Речі Посполитої в кінці XVII–XVIII ст. Визвольні повстання 1702 – 1704 рр. С.Палій. Гайдамацькі Рухи 1730 -1760-х рр. Коліївщина. Рух опришків. О.Довбуш. Занепад та поділи Речі Посполитої. Нове політичне розчленування України Російською та Австрійською імперіями.	4
7	Політико-адміністративний статус західноукраїнських земель. Народовська та москвофільська течії національно-визвольного руху. Криза культурницьких рухів. І. Франко. М.Грушевський. зародження національно-політичного руху в Україні. Поява перших українських політичних партій.	4
8	Наростання національно-визвольної боротьби в Україні. Спілка визволення України. Українські січові стрільці. Визрівання передумов української революції	4
9	Радянсько-польська війна і Україна. Варшавська угода між УНР і Польщею. Ризький мир.	4
10	Причини та масштаби голоду 1921-1922рр. Юридичне оформлення Союзу РСР. Статус УРСР у складі Радянського Союзу.	4
11	Становище Західної України в 1920-1940рр. Правовий статус Східної Галичини в 1919-1923р. Анексія Східної Галичини Польщею 1923р. Особливості політичної боротьби українців за національне та соціально-економічне визволення.	4
<i>Усього годин</i>		42

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ -

не передбачені навчальним планом

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

•*Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

•*Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

•*Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи усного контролю: виступів на практичних заняттях, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, іспит.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи);
- самостійне опрацювання тем;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань

Оцінювання навчальних досягнень студента під час проведення практичних занять - максимальний бал – 10 балів:

Бали	Усна відповідь	Самостійна робота	Експрес тести
2-3	студент не володіє основною програмною літературою і не вміє грамотно використовувати наукову термінологію; не може достатньо повно і правильно відповісти на поставлені питання; допускає грубі принципові помилки при викладі матеріалу.	письмове анутовання питань, що виносяться на самостійне опрацювання	45-46% правильних відповідей
3,5-5	має достатній обсяг знань в рамках освітнього стандарту, але допускає помилки при його викладі своїми словами; студенту важко підтвердити відповідь конкретними прикладами; слабо відповідає на додаткові питання; виявляє здатність під керівництвом викладача; виправляти погрішності, допущені у відповіді, вирішувати типові задачі, орієнтуватися в базових теоріях дисципліни	виокремлення головних і другорядних питань, складання логічних схем	57-67% правильних відповідей
5,5-7	без особливих утруднень відповідає на питання; викладає матеріал з використанням необхідної наукової термінології, не допускаючи серйозних помилок; легко усуваються окремі неточності з допомогою навідних запитань; вміє застосовувати отримані знання на практиці для вирішення навчальних завдань	опрацювання не менш трьох літературних джерел з аналізом і власними висновками	68-78% правильних відповідей
7,5-8	виявляє засвоєння всього обсягу програмного матеріалу поточного та попередніх занять; вміє виділяти в ньому головні положення і осмислено застосовувати отримані знання на практиці; не допускає помилок при відтворенні матеріалу; чітко відповідає на питання відтворюючого характеру.	підготовка доповіді, або захист реферату з опрацюванням не менш шести літературних джерел	79-89% правильних відповідей
8,5-10	глибоко вивчив основний навчальний матеріал і додаткову літературу з теми поточного та попередніх занять; послідовно і логічно правильно уміє викладати матеріал, використовуючи при відповіді приклади, ілюструючи основні теоретичні положення; вичерпно відповідає на поставлені видозмінені питання, які не мають прямої відповіді в підручнику, із залученням знань інших дисциплін; уміє надавати аргументоване обґрунтування зв'язку досліджуваних питань з іншими розділами дисципліни; розбирається в складних наукових проблемах, вирішує нестандартні завдання, уміє вести діалог з викладачем.	створення мультимедійних презентацій з певної теми, підготовка кросвордів з даної теми.	90-100% правильних відповідей

До **2-х балів** ставиться студентів, який робить вдалі доповнення протягом практичних занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань

13. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Тематична атестація	10	3	30
2.	Виконання завдання з самостійної (доповіді)	6	5	30
3.	Модульна контрольна робота	25	2	50
4.	Реферат	30	1	30
5.	Конспект лекцій	10	1	10
Максимальна кількість балів 150: коефіцієнт 2,5=60+40(Іспит)				

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		<i>для екзамену, практики</i>	<i>для заліку</i>
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
75 – 80	C		
70 – 74	D	задовільно	
60 – 69	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
0 – 34	F		

13. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ.

Модульний контроль

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля. Тривалість виконання модульних контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

14. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Опорні конспекти лекцій; навчальні посібники.
2. Робоча програма навчальної дисципліни; програма навчальної дисципліни.
3. Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
4. Засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

5. Завдання для комплексних контрольних робіт з навчальної дисципліни «Основи теорії здоров'я та здорового способу життя».

15. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бойко О.Д. Історія України: навч. посіб. - 3-тє вид., доп. – Академвидав, 2010.- 688с..
2. Борисенко В. Курс української історії. - К., 1997.
3. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX-XX століття. – К., 1996.

Допоміжна:

1. Збірник тренувальних тестів з історії України, Власов В.С., Пометун О.І., Фрейман Г.О., Генеза, 2008;
2. Історія України: Навчальний посібник. – К., 1997.
3. Історія України. Збірник тестових завдань, Куриленко О., Шеремет Ю., Грамота, 2008.
4. Історія України. Документи. Матеріали/ Упоряд. І.М.Скирда. – Х.: Ранок, 2009.
5. Історія України: нове бачення/ За ред. В.А. Смолія. – К., 2000.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Сайт ВСП «Олімпійського фахового коледжу імені Івана Піддубного НУФВСУ» - <https://olimpic.college/navchalno-metodychna-literatura/>